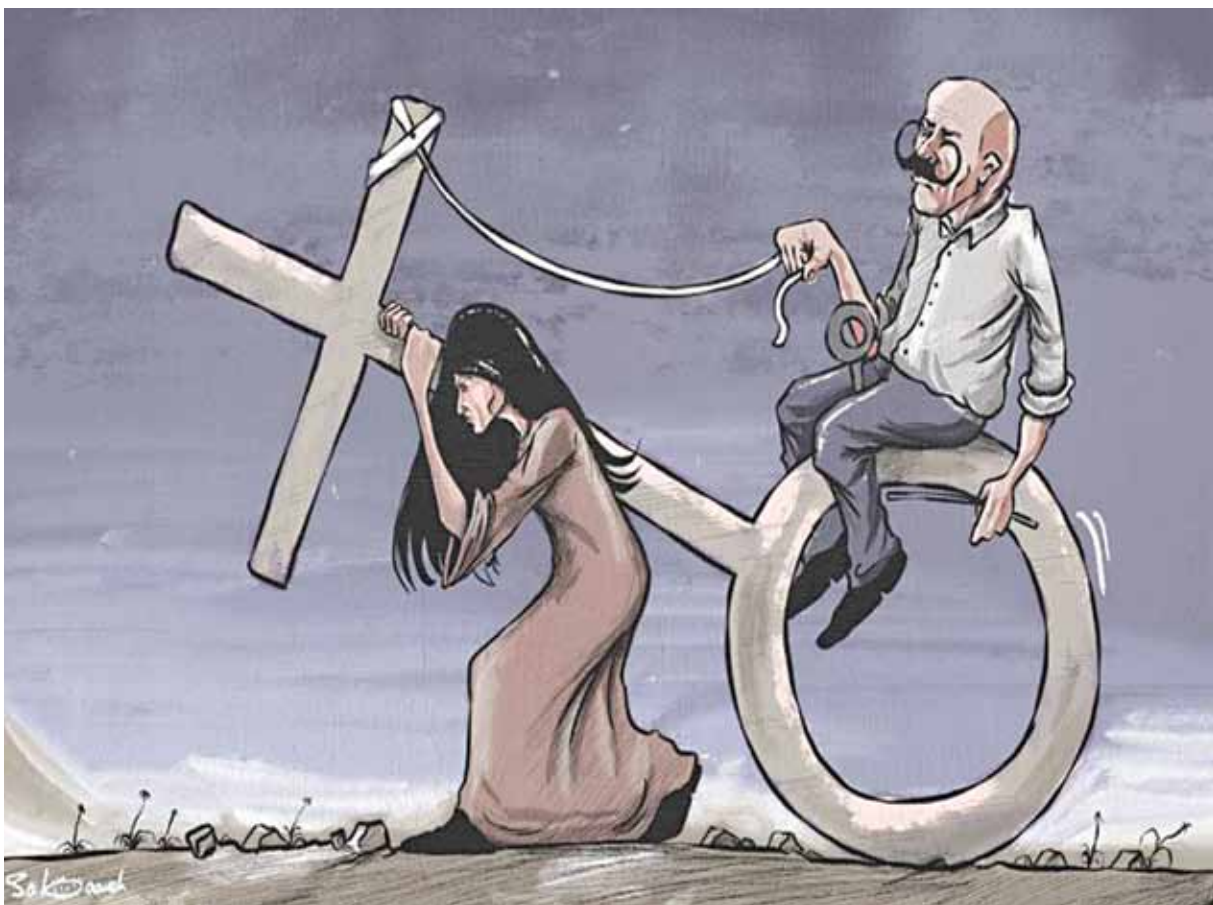

Γυναίκες και άνδρες, σκίτσο του Παλαιστίνιου Mohammad Sabaaneh

είπαν και έγραψαν

Όταν τα δικά μας χείλη μένουν κλειστά...

Από *slpress.gr* αναδημοσιεύουμε κείμενο του Βασίλη Καραποστόλη:

■ «Όσο περισσότερες συνταγές δίνονται τόσο η πάθηση χειροτερεύει. Μολονότι πολλοί υποφέρουν πολύ από την ανίστη αρρώστια της πλήξης, και δεν βρίσκουν εύκολα τρόπους να εμποδίσουν τις επισκέψεις της. Φοβούνται πως θα έρθει και θα χτυπήσει την πόρτα τους κατά το σούρουπο, και για να μη συμβεί αυτό ζητούν οδηγίες, ψάχνουν το φάρμακο. Περιοδικά και διαφημίσεις δεν παύουν να το χορηγούν σε διαρκώς αυξανόμενες δόσεις.

Για να μην βαρεθείτε, οφείλετε να κάνετε αυτό ή το άλλο, να πάτε εκεί και όχι αλλού. Εστιατόρια, μπαρ, μουσικές σκηνές και διάφοροι πολυχώροι, καταλήγουν να φαντάζουν περισσότερο σαν εστίες ομαδικής άμυνας παρά ψυχαγωγίας. Εκεί μέσα, στη διάρκεια της βραδιάς, μια κάποια λεπτομέρεια, ένα κάτι που δεν ξέρουμε τι μπορεί να είναι, υπόσχεται ότι ο χρόνος δεν θα σκοντάψει πουθενά. [...]

Αναμφίβολα, πριν από μερικές δεκαετίες η πλήξη στρογγυλοκαθόταν πολύ συχνότερα μέσα στα σπίτια. Ατέλειωτες βραδινές ώρες όπου στις οικογένειες, ιδίως στην επαρχία, ο καθένας έπαιζε τον ρόλο του με κινήσεις και φράσεις λιτές. Έρχονταν σιωπές, έπειτα μερικές κουβέντες γύρω απ' το τραπέζι, και ξανά σιωπές. Έληπταν όλοι με τον τρόπο τους, ο πατέρας, η μητέρα, τα παιδιά. Αλλά το άντεχαν λίγο ως πολύ, πιστεύοντας πως ανήκει στη φύση της κοινής τους ζωής.

Όταν συγκατοικείς με άλλους, δεν μπορείς να περιμένεις να σπιθίζουν κάθε τόσο τα λόγια που ανταλλάσσεις μαζί τους. Ένας ορισμένος βαθμός μονοτονίας είναι το αντίτιμο για την ασφάλεια και την σπιτική θαλπωρή. Φυσικά, αν ξεπεραστεί αυτό το όριο, έρχεται η ασφυξία. Τότε, απέναντι από τον έγκλειστο προβάλλει ο εξω-σπιτικός χώρος με όλα του τα θεάματα, τις ζωηρές συναναστροφές. Εκεί θέλουν να τρέξουν οι βαριεστημένοι, και μερικοί απ' αυτούς καταφέρνουν, πράγματι, να ξεδώσουν.

Το ζήτημα όμως είναι ότι αυτή η ανακούφιση είναι συνήθως

πιο σύντομη απ' ό,τι προσδοκούσαν. Τι φταίει; Το φαγητό που φέρνει ο σερβιτόρος είναι νόστιμο, όπως και την προηγούμενη φορά, το περιβάλλον εξακολουθεί να κολακεύει τους πελάτες. Και όμως... Γιατί να μη δοκιμάσει κανείς κάτι ακόμη καλύτερο; Μήπως η προσκόλληση σε μια προτίμηση περιορίζει το δικαίωμά του να ψάξει μια ακόμη πιο "ιδιαιτέρη". Στο τέλος, η αναζήτηση της παραλλαγής ή της πρωτοτυπίας υπονομεύει την ίδια την απόλαυση και καταντά να γίνει νευρική κινητικότητα. Μετακινούμενοι συνεχώς, οι σύγχρονοι εξερευνητές της διασκέδασης εξορκίζουν την ανία, όπως οι παλαιότεροι τα νυχτερινά φαντάσματα. Όμως, το φάντασμα της πλήξης έρχεται και ξανάρχεται.

Είναι αδύνατο σε έναν πολιτισμό τόσο κυριαρχημένο από την εγωπάθεια να αποδιώξει το χασμουρητό! Πάρτε, για παράδειγμα, τις συζητήσεις. Την πιο σταθερή ευχαρίστηση τη βρίσκει κανείς όταν μιλά για τον εαυτό του, ή για πράγματα που τον απασχολούν πολύ. Όταν μιλούν οι άλλοι για τα δικά τους κατά κανόνα μόλις που το ανέχεται. Για να διασκεδάσουμε επομένως πραγματικά θα έπρεπε να μιλάμε για μας, αν κι αυτό θα προκαλούσε ενόχληση στους ακροατές.

Επειδή όμως θέλουμε να είμαστε αρεστοί στους άλλους, τους αφήνουμε να περιαιτολογούν και, έτσι, εμείς αναπόφευκτα πλήττουμε. Είμαστε επομένως διπλά ιδιοτελείς. Θεωρούμε πως παραμένουμε πιο ενδιαφέροντες από τους άλλους, αλλά ταυτόχρονα θέλουμε οπωσδήποτε να μας αποδέχονται. Μοιραία ένα τέτοιο βίτσιο πληρώνεται με ανία. Αυτός που δεν θέλει να ενοχλήσει, θα βαρεθεί.

Σύμπτωμα γενικευμένου κομπορμιισμού; Δεν πρόκειται τόσο γι' αυτό. Πιο ισχυρή και από την τάση εξάρτησης από τους άλλους, είναι η ανόητη φαντασίωση πως υπερέχουμε. Πως από τους άλλους δεν θα ακούσουμε τίποτα που να μην το είχαμε πριν σκεφτεί. Και πως ο χρόνος πεθαίνει, σ' αλήθεια, μόνο όταν τα δικά μας χείλη μένουν κλειστά.»

■ εν τέλει

Βαρουφάκης: «Κοινή λογική» ή «αμερικανιά»;

■ του Τάσου Βαρούνη

Η ταινία του Γαβρά θα προκαλέσει συζήτηση και αυτό είναι καλό. Ο Γιάννης θα κυριαρχήσει ως πρωταγωνιστής, όμως σίγουρα θα έρθουν στο προσκήνιο και ζητήματα που αφορούν την κατάσταση της χώρας αλλά κι επιλογών που έγιναν ή δεν έγιναν. Ας είναι λοιπόν και αφορμή προβληματισμού για το «από δω και πέρα». Σε παλαιότερο άρθρο στο *Δρόμο* («Η ευρωπαϊκή διάσταση του πολιτικού λόγου

του ΜέΡΑ25») είχαμε θέσει ένα ορισμένο κριτήριο: «Μια πρόταση θα πρέπει να αξιολογείται ως προς το εάν προάγει την συνείδηση γύρω από κρίσιμες πλευρές του προβλήματος μιας πολιτικής διεξόδου ή αν αντίθετα την καθηλώνει σε δρόμους και σχήματα που έχουν δείξει τον αδιέξοδο χαρακτήρα τους». Η πολιτική παρουσία του Γιάννη Βαρουφάκη μπροστά στα σημερινά επίδικα κινείται ακριβώς σε αυτό το «αντίθετα». Όμως, επειδή οι προτάσεις δεν ξεστομίζονται σε ουδέτερο περιβάλλον, ενδέχεται τα πράγματα να είναι και χειρότερα. Να αποτελούν δηλαδή όχι απλά μια ανεπαρκή αντιπολίτευση αλλά πυλώνα και εφεδρεία του πολιτικού συστήματος σε μια πολύ μπερδεμένη φάση, παρά τις πολλές «ανυπακοές». Γιατί όταν το σύνολο του πολιτικού κόσμου αναζητά τρόπους να προετοιμάσει την κοινωνία για «αναγκαίες παραχωρήσεις» στα κυριαρχικά δικαιώματα, η γραμμή Βαρουφάκη για «συνεκμετάλλευση των υδρογονανθράκων μέσω μιας επίθεσης φιλίας προς την Τουρκία» δίνει μερικά ακόμα επιχειρήματα. Όταν η ενδόρρηξη μέσα στο διεθνές σύστημα συναντιέται με τη δυσφορία των κοινωνιών, τότε ο ευρωπαϊσμός και η εύκολη καταγραφή των αντιδράσεων ως το έδαφος μιας εθνικιστικής ακροδεξιάς, δεν είναι απλώς μια εκτίμηση αλλά η εφαρμοζόμενη πολιτική των κυρίαρχων ευρωπαϊκών κύκλων. Η ευρωκρατία, την οποία θέλει να πολεμήσει ο Βαρουφάκης, δεν είναι μια δέσμη ιδεών αλλά δυναμώνει προωθώντας συγκεκριμένες εκδοχές και πόλους της παγκοσμιοποίησης. Και σίγουρα δεν αντιμετωπίζεται με το όπλο της «κοινής λογικής». Ακόμα περισσότερο, η δαιμονοποίηση της Ρωσίας και του Πούτιν και η ταυτόχρονη σιωπή για τις ΗΠΑ ή το ΝΑΤΟ αποτελούν καθαρότατες θέσεις υποστήριξης. Επειδή λοιπόν τυγχάνει να ζούμε στην Ελλάδα, και μάλιστα σε περίοδο γεωπολιτικής αναστάτωσης, η δήλωση Βαρουφάκη ότι «ΣΥΡΙΖΑ και ΝΔ είναι το μνημονιακό κυβερνητικό μέτωπο που το ΜέΡΑ25 εκλέχτηκε για να αντιμετωπίσει» φαντάζει εξαιρετικά φτωχή αν λάβουμε υπόψη μας τις μεγάλες συγκλίσεις στα «Βασικά».

Στα πιο εσωτερικά ζητήματα, ο Βαρουφάκης συνεχίζει να προκαλεί με την... κοινοτοπία του. Αναφορικά με την Novartis ζητά «τη σύσταση ανεξάρτητου οργάνου σαν το FBI. Ανεξάρτητη αρχή που θα κάνει όλες τις έρευνες». Ενώ σχετικά με τις ηχογραφήσεις των συνεδριάσεων του Eurogroup δηλώνει: «Σας κοιτώ στα μάτια και σας λέω, δεν υπήρχε υπουργός Οικονομικών που δεν το έκανε και δεν το κάνει, είμαι σίγουρος ότι ο κύριος Σταϊκούρας το κάνει και αν δεν το κάνει, θα πρέπει να τον εγκαλέσετε». Το όριο στην αναζήτηση της αλήθειας είναι λοιπόν ένας ανεξάρτητος μηχανισμός τύπου... FBI. Κι εδώ αμερικάνικα, και ίσως όχι μόνο στο στυλ. Όσο για την εκδοχή του Βαρουφάκη για το πολυφορεμένο «όλα στο φως» δεν είναι... να βγουν στο φως αλλά κάτι σαν «απειλούμε ότι θα τα βγάλουμε». Εδώ βέβαια, πρέπει να συνοπολογίσουμε και τον τρόπο με τον οποίο θα επιδιωχθεί η παγίωση του διπολισμού στην πολιτική σκηνή. Γιατί η συνεισφορά Βαρουφάκη θα δοκιμαστεί και ως προς αυτό.

Και κάτι τελευταίο. Σε μια περίοδο όπου η προσδοκία μιας αλλαγής έχει κοπάσει και φθαρεί στη συνείδηση του κόσμου, όταν η «διαχείριση», η «αποτελεσματικότητα» και οι «άμεσες λύσεις» έχουν εγκατασταθεί προσωρινά στο φαντασιακό των ανθρώπων, ο «αέρας» και το «κλίμα» του Βαρουφάκη που έχει τις λύσεις, που έχει τον τρόπο, που ξέρει, δεν βοηθούν στην ανάταση. Μπορεί μάλιστα να ενισχύουν και το αντίθετο.